

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

14-15 травня 2020 року

м. Дніпро

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 14-15 травня 2020 р. – Дніпро : ННІЕ, 2020. – 234 с.

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку, аудиту й оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Організатор конференції:

Кафедра обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою Навчально-наукового інституту економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 586 від 01 листопада 2019 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2020

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

НАСЛІДКИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ

*О. А. Арутюнова,
здобувач вищої освіти СВО-бакалавр,
Науковий керівник – О.В. Лега,
к.е.н, доцент,
Полтавська державна аграрна академія*

Податок на додану вартість (ПДВ) є непрямим податком, що входить до ціни реалізації товарів і сплачується споживачем до державного бюджету на кожному етапі виробництва товарів. Він складає вагомую частку податкових надходжень до державного бюджету України.

Важливу роль в управлінні даним видом податку відіграє система адміністрування ПДВ. Рухаючись до міжнародних стандартів справляння ПДВ, починаючи з 2015 року почала працювати на повну потужність система електронного адміністрування ПДВ [1].

Система електронного адміністрування податку на додану вартість (СЕА ПДВ) – це електронна система автоматичного, безперервного та оперативного контролю з обліку ПДВ за кожним платником такого податку, яка розміщена на сайті Державної фіскальної служби (ДФС). Вона призначена для запобігання отриманню відшкодування ПДВ із бюджету шляхом шахрайства [2].

Система електронного адміністрування забезпечує автоматичний облік у розрізі платників податку [3]:

- сум податку, що містяться у виданих та отриманих податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН), та розрахунках коригування до них; сум податку, сплачених платниками при ввезенні товарів на митну територію України;

- сум поповнення та залишку коштів на рахунках у системі електронного адміністрування ПДВ;

- суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

Основним елементом даної системи, який забезпечує безперервний та ефективний контроль над формуванням та відшкодуванням податку, є електронний ПДВ рахунок - це рахунок, на який платник податку перераховує грошові кошти зі свого розрахункового рахунку для подальшої сплати зобов'язань із ПДВ до бюджету. Щоб відкрити такий рахунок, необхідно пройти реєстрацію платником ПДВ та отримати індивідуальний податковий номер.

Електронний ПДВ-рахунок відкриває Казначейство самостійно і безкоштовно за даними ДФС і відправляє повідомлення про це платнику

податків [2].

Термін реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН в системі електронного адміністрування становить 15 календарних днів з дати складання відповідного документу [4]. При цьому, порушення цього терміну мають негативні наслідки у вигляді штрафу (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідальність за порушення граничного строку для реєстрації податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН)*

Термін порушення граничного строку	Розмір штрафу від суми ПДВ зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування
<i>порушення граничного строку для реєстрації податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних</i>	
до 15 календарних днів	10%
від 16 до 30 календарних днів	20%
від 31 до 60 календарних днів	30%
від 61 до 365 календарних днів	40%
від 366 календарних днів	50%
<i>невиконання податкового повідомлення-рішення контролюючого органу з попередженням про необхідність виправлення платником податків - продавцем протягом 10 календарних днів, наступних за днем його отримання,</i>	
протягом 15 календарних днів;	10 %
від 16 до 30 календарних днів	20 %
від 31 до 60 календарних днів	30 %
від 61 до 90 календарних днів	40 %
від 91 до 120 календарних днів	50 %
від 121 до 150 календарних днів	60 %
від 151 до 180 календарних днів	70 %
після спливу 181 календарного дня	100%

*узагальнено на підставі [5]

Процес адміністрування ПДВ та контроль за формуванням податкових зобов'язань та сплатою цього податку повністю автоматизовані. Впровадження СЕА ПДВ дало змогу знизити обсяги ухилення від сплати податку, разом з цим стало можливим впровадження Електронного відшкодування ПДВ. Його перевагами стало скасування ручного режиму повернення податку, повна автоматизація процесу. Відкритий та прозорий реєстр дозволяє як бізнесу, так і громадськості слідкувати абсолютно за всіма етапами проходження заявки на відшкодування: від безпосередньої подачі заявки до отримання коштів. Крім того, нова система дала можливість ліквідувати корупційні ризики, адже реформування всієї системи адміністрування ПДВ поставило всіх учасників бізнес-процесів у рівні умови, підвищила довіру платників до податкових органів [6].

З впровадженням СЕА ПДВ втратили актуальність паперові форми податкової накладної та реєстри отриманих та виданих накладних, значною

мірою підвищилася дисципліна контрагентів щодо вчасного подання правильного оформлення податкових накладних, надходження до бюджету зросли, за рахунок виходу підприємств з «тіні»[1].

Таким чином, застосування системи електронного адміністрування ПДВ дало можливість посилити державний контроль за справлянням даного податку, спровокувало зменшення рівня тіньової економіки країни та зменшило можливість використання схем ухилення від оподаткування.

Література

1. Яксманицька І.І., Даньків Й.Я. Проблеми електронного адміністрування ПДВ на сучасному етапі реформування податкової системи України. *Удосконалення обліку, контролю, аудиту, аналізу та оподаткування в сучасних умовах інтеграційних процесів у світовій економіці*: матеріали III Міжн. наук.-прак.конф. Ужгород. 2018. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/19142/1/%D0%AF%D0%BA%D1%81%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%86.%D0%86..PDF> (дата звернення 04.04.2020).

2. Шендригоренко М.Т., Панасенко А.О. Система електронного адміністрування ПДВ та призначення ПДВ-рахунків в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2019. №5(16).

3. Фіскальна служба надала роз'яснення щодо системи електронного адміністрування ПДВ. URL: <http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-180406.html> (дата звернення 01.04.2020).

4. Про електронне адміністрування ПДВ – на «гарячій лінії». URL: <http://mk.sfs.gov.ua/media-ark/local-news/print-207516.html> (дата звернення 01.04.2020).

5. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення 04.04.2020).

6. ДФС ділиться досвідом у сфері адміністрування ПДВ на міжнародному рівні. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/dfs-dilitsya-dosvidom-u-sferi-administruvannya-pdv-na-mizhnarodnomu-rivni> (дата звернення 04.04.2020).

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

*Р.М. Дмитренко, к.е.н., доцент, докторант
кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Міжрегіональна академія управління персоналом*

Європейський напрям розвитку, який обрала Україна, призводить до значної кількості реформ. Вони спрямовані на формування громадянського суспільства, покращення розвитку національного господарства, зокрема і у сфері ведення агробізнесу. Малі аграрні підприємства виступають ключовими суб'єктами на ринку продовольчої продукції, тому потребують всебічної державної підтримки. Проте постійні зміни та ризики, очікування погіршення умов ведення бізнесу погіршують і без того нестійке їх фінансово-економічне становище. Тому до оподаткування суб'єктів малого агробізнесу держава змушена підійти вкрай відповідально [1, с.86].

Протягом 2017-2018 рр. суб'єктами аграрного бізнесу до державного бюджету сплачено у обсягах понад 45 млрд. грн., що засвідчують дані табл.1.

Таблиця 1

Сума сплачених податків агробізнесом за видами економічної діяльності у 2017-2018 роках, млрд. грн.

Вид діяльності	Роки	
	2017	2018
Сільське господарство, мисливство та надання, пов'язаних із ними послуг	45,9	47,5
Вирощування однорічних та дворічних культур	35,8	39,1
Тваринництво	5,6	3,1
Виробництво молочних продуктів	1,8	2,2

Джерело: [3]

Обсяг податкових надходжень протягом останніх років невпинно зростає. Зберегти такі тенденції змін можливо лише за виваженого підходу до системи оподаткування аграріїв, і насамперед, до оподаткування податком на додану вартість (далі – ПДВ).

Досліджуючи міжнародну практику в цьому питанні слід відзначити, що аграрний бізнес за кордоном сплачує ПДВ до бюджету у повному обсязі, однак за пільговими (зниженими) ставками оподаткування. Знижені ставки встановлюються, як відсоткова ставка бази оподаткування, котра не може бути нижчою 5%. Країнами, податковим законодавством яких для суб'єктів аграрного бізнесу при сплаті ПДВ передбачено знижені податкові ставки, є Польща (передбачено дві пільгових ставки 5% і 8% в залежності від виду продукції чи послуг), Угорщина (18% – на молоко і молокопродукцію, кукурудзу, борошно, 5% – свине м'ясо, а з 2017 р. до цього списку додані пташине м'ясо, яйця і молоко, що, на думку влади, призведе до росту споживання та зменшення тіньового сектору економіки Угорщини), Румунія (9 % на продовольчі товари) тощо [2. с.46].